

Яків Тайц

Конячка

Розповідь художника

Навесні я поїхав у село малювати, по-нашому — на етюди.

І ось після ночі в потязі я опинився на маленькій станції. За спиною в мене висіли рюкзак і ящик для фарб, по-нашому — етюдник.

Сонний сторож ліниво шаркав мітлою. Порожньо: ні коней, ні машин.

— Усі в полі, на посівній, — пояснив він.

— А чи далеко до Лепешихи?

— Близько, кілометрів двадцять... Іди весь час прямо. Спочатку буде Шепелиха, а за нею — Лепешиха.

Я покрокував по дорозі. Довкола шуміли берези, пахло черемхою, травами, землею... Сонце вже піднімалося. Стало спекотно. Мені схотілося пити. Де взяти води?

А довкола все тяглося й тяглося безмежне поле, усе шуміли й шуміли берези,

а дорога йшла то вгору, то вниз, то вгору, то вниз.

«Діжку б випив!» — мріяв я. Рюкзак та етюдник важчали з кожним кроком.

Нарешті, здійнявшись на пагорб, я побачив село. Я наддав ходу, увійшов у крайню хату, намацав у темних сінях двері й відчинив їх.

Хлопчик років п'яти стояв за дверима. Він так і впав на мене. Я підхопив його. Тоді він почав пручатись.

8 Дівчинка, трохи старша за хлопчика, кинулася до нього.

— Нікого немає вдома, — сказала вона. — Васильку, не плач!

— А я й не плачу, — сказав Василько й сміло втупився в мене блакитними очима.

— Дітки, мені ніхто не потрібен. Мені б тільки водички напитись.

— А ти хто? — раптом спитав Василько. — Пастух?

— Ні, не пастух.

Я зняв із плеча етюдник і розкрив його.

— Ой, які! — зрадів Василько. — Синенькі, червоненькі, зелененькі!.. Танько, Танько, скільки тут фарб!

Таня подала мені води. Я почав пити. Я випив три кухлі й ще половинку.

— Пийте, — сказала Таня, — нам не шкода.

— Досить, дякую.

Я кивнув на двері. Вони всі були вкриті різними крейдяними лініями, чоловічками, будиночками й закарлючками.

— А хто це малював?

Таня зніяковіла й схопила ганчірку:

— Це ми з Васильком... Я крейду зі школи принесла... Це ми так.

А Василько почав тицяти мені в руки крейду:

— Дядечку, намалюй нам що-небудь, добре?

Я взяв крейду:

— Що ж вам намалювати?

— Конячку, — не замислюючись, відповів Василько.

— Щоб стояла чи щоб бігла?

Василько порадився із сестрою:

— Щоб бігла.

Я почав малювати. Я дуже старався. Мені хотілося намалювати так добре, як я тільки вмію. Таня з Васильком сопіли за моєю спиною.

Я уявив собі коня, що мчить галопом. Шия в нього витягнута. Хвіст і грива розвіваються на вітру. Гострі копита розсікають повітря.

Крейда скрипіла й кришилась. Я стирав невдалі лінії, поправляв, а коли скінчив,

відчув справжню втому й із жадібністю допив воду.

Конячка вийшла гарна, аж самому сподобалась. Дітлахи дивилися на мене як на чарівника. Я почав збирати свої пожитки, але Василько вхопив мене за ногу:

— Дядечку, ще намалюй, ще!..

— Ні, друзі, треба йти. На все добре!

І я знову покрокував по дорозі.

До вечора я дібрався до Лепешихи й оселився в Лепешихинському бору, у старого лісника.

Старий дуже любив свою справу. Цілісінькими днями він бродив лісом, а вечорами вмовляв мене:

— Синку, кидай своє малярство, переходи на лісове ремесло. Я тебе навчу, будеш мені допомагати. Поглянь, який у нас ліс — червоний, щогловий, сосна до сосни!

Я відповідав, прислухаючись до лісового шуму за вікном:

— Треба подумати, Гнате Петровичу... Не відразу, Гнате Петровичу...

Старий не відступав:

— Повернешся в Москву — подавай у Лісовий інститут. Дадуть тобі звання, форму надінеш, будинок собі зведеш...

Чотири місяці я прожив у нього, і всі чотири місяці він мене вмовляв. Мені не хо-

